

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

VESTLANDSKE HOVEDVEG - TRONÅSEN

Kommune :

4207 Flekkefjord / 1112 Lund

Askeladden-ID:

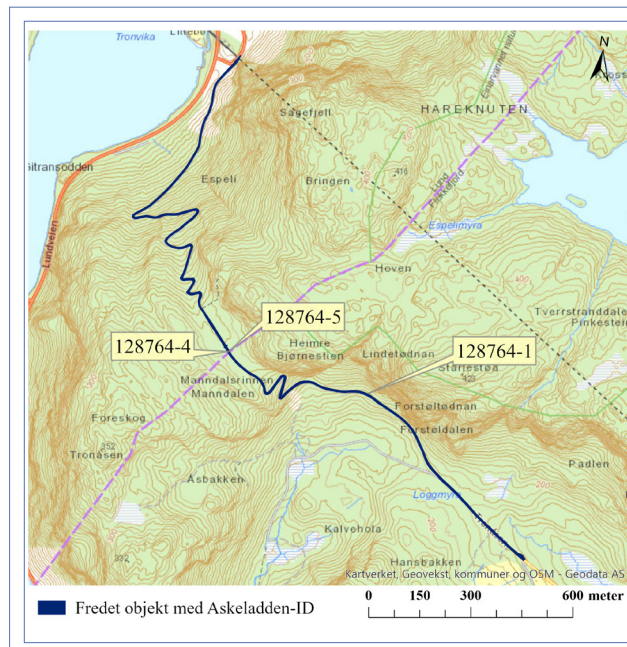
128764

Vegnummer:

-

Referanse til landsverneplan:

185

Omfang fredning

Navn	Datering	Askeladden-ID	Koordinater fra/ Brutus-ID Euref 89, UTM 33	Koordinater til/ senter Euref 89, UTM 33
Vestlandske hoved- veg - Tronåsen	1844	128764-1	X: 11956 Y: 6506919	X: 11108 Y: 6508379
Tronåsen fylkes- grensemerke		128764-4		X: 11076 Y: 6507543
Tronåsen amts- grensemerke	1849	128764-5		X: 11083 Y: 6507548

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

Fredning lokalitet

Omfang:	Fredningen omfatter vegstrekningen med tilhørende konstruksjoner som nevnt ovenfor.
Formål:	Formålet er å sikre og bevare vegen som eksempel på en hovedveg mellom Kristiansand og Stavanger, bygget etter det franske prinsipp i første halvdel av 1800-tallet.
Begrunnelse:	<p>Vegen over Tronåsen ble bygget i perioden 1835-1840 som del av Vestlandske hovedveg mellom Kristiansand og Stavanger. Målet var å knytte sammen landsdelene i vest og sør for bla. å føre fram post og lette kommunikasjonene for embetsverket. Vegen er et eksempel på vegbygging etter inspirasjon fra fransk prinsipp, med mest mulig rette strekninger selv i et kupert terreng.</p> <p>Vestlandske hovedveg Tronåsen har samferdselshistorisk verdi og opplevelsesverdi.</p>

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

VESTLANDSKE HOVEDVEG - TRONÅSEN

Koordinater:

X: 11956 Y: 6506919 - X:11108 Y: 6508379

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

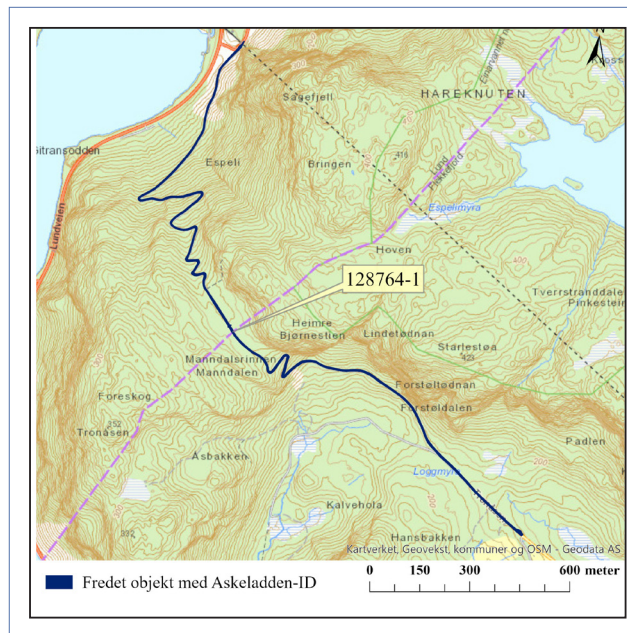
1844

Askeladden-ID:

128764-1

Referanse til landsverneplan:

185a

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter vegens linjeføring og vegprofil med skråningsutslag.

Vegens linjeføring er definert av vegens horisontal- og vertikalkurvatur. I vegprofilet inngår over- og underbygning med vegbredde, grøfter, stikkrenner, murer, eldre vegskilt, rekkverk og stabbestein. I tillegg inngår rester av utrast veg i bakken ned mot Tronvika. Skråningsutslaget omfatter den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet er å sikre og bevare vegens linjeføring og karakter som eksempel på en godt bevart hovedveg bygget etter det franske prinsipp i første halvdel av 1800-tallet.

Fredningen skal sikre og bevare vegprofilet med over- og underbygning inklusiv vegbredde, stikkrenner, murer, eldre vegskilt, rekkverk, stabbestein og grøfter. Fredningen skal sikre vegens tilpasning til landskapet med skjæringer og fyllinger.

Begrunnelse: Vestlandske hovedveg er lagt over Tronåsen med høye murer og mest mulig rett linjeføring i et bratt og kupert landskap. Lengre partier av vegen har høy grad av opprinnelighet med minimale endringer etter at vegen ble lagt ned som hovedveg i 1946.

I bakken ned mot Tronvika er vegen lagt i flere svinger i det bratte terrenget. Mellom noen av svingene er vegen omlagt som følge av ras på 1800-tallet. Rester av den opprinnelige vegen sees på utsiden av dagens veg.

Vestlandske hovedveg – Tronåsen har samferdselshistorisk verdi og opplevelsesverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

TRONÅSEN FYLKESGRENSEMERKE

Koordinater:

X: 11076 Y:6507543

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

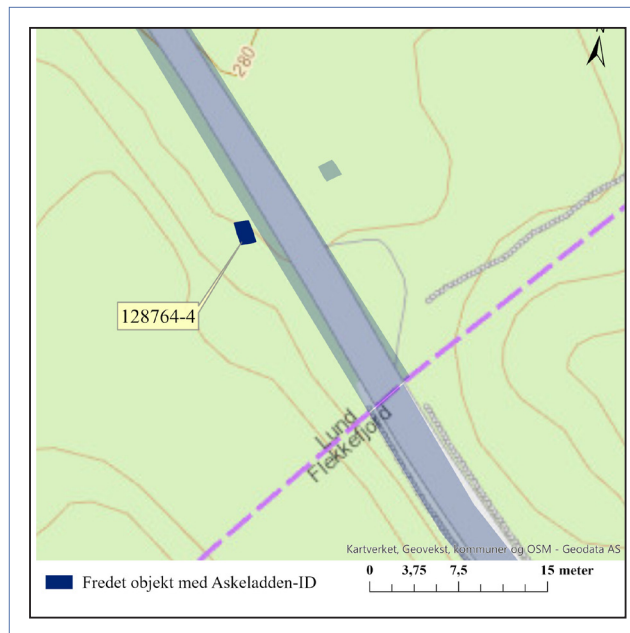
1919-1946

Askeladden-ID:

128764-4

Referanse til landsverneplan:

185e

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter grensemerket med steinfundament.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre og bevare grensemerket med utforming, materialbruk og inskripsjon, samt steinfundament og plassering i landskapet. Formålet er videre å sikre den historiske sammenhengen mellom grensemerket og Vestlandske hovedveg.
Begrunnelse:	Tronåsen fylkesgrensemerke markerer skillet mellom to fylker og mellom Sør- og Vestlandet. Sammen med amtsgrensemerket på motsatt side av vegen formidler fylkesgrensemerket norsk historie knyttet til regioninndeling og offentlig administrasjon. Tronåsen fylkesgrensemerke har samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

TRONÅSEN AMTSGRENSEMERKE

Koordinater:

X: 11083 Y: 6507548

Veg-/brunummer (Brutus-ID):**Datering:**

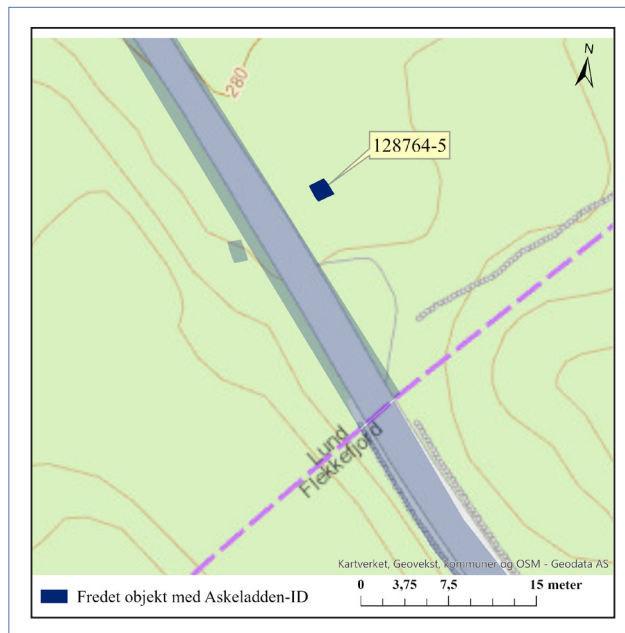
1849

Askeladden-ID:

128764-5

Referanse til landsverneplan:

185f

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter grensemerket med steinfundament.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre og bevare grensemerket med utforming, materialbruk og inskripsjon, samt steinfundament og plassering i landskapet. Formålet er videre å sikre den historiske sammenhengen mellom grensemerket og Vestlandske hovedveg.
Begrunnelse:	<p>Tronåsen amtsgrensemerke markerer skillet mellom Stavanger amt og Lister og Mandals amt. Sammen med fylkesgrensemerket på motsatt side av vegen formidler amtsgrensemerket norsk historie knyttet til regioninndeling og offentlig administrasjon.</p> <p>Amtsgrensemerke er av støpejern, støpt på Fossum jernverk i 1849, og vitner om at datidens vegbyggere var opptatt av estetikk og varige materialer. Merket dokumenterer også norsk jernverkshistorie i første halvdel av 1800-tallet.</p> <p>Tronåsen fylkesgrensemerke har samferdselshistorisk verdi.</p>